

■ SAKs huvudkontor, Kabul
● Andra större städer

● **Hälsa.** Rödmarkerade provinser indikerar SAKs arbete inom sjukvård (BPHS). De röda cirkelarna visar var SAK har byggt brunnar.

● **Utbildning.** Skolor och lärutbildning.

● **Landsbygdsutveckling.** I samtliga provinser där SAK verkar bedrivs någon form av arbete knutet till landsbygdsutveckling. Det handlar t ex om borring av dricksvattenbrunnar, byggande av latriner, Nationella solidaritetsprogrammet, byggande och reparationer av byggnader samt stöd till självförsörjning.

● **Funktionsnedsättning.** Ortopediska verkstäder, uppsökande verksamhet, sjukgymnastik, specialundervisning, information.

■ **Gråmarkerade provinser** indikerar vilande eller avslutad verksamhet.

SAK växer inom sjukvården

När 1,2 miljoner människor i och med ansvar för 3 "nya" provinser.

I oktober tog SAK över ansvaret för hälso- och sjukvården i tre nya provinser, Samangan och Sar-i-Pul i norra Afghanistan samt Laghman nordost om Kabul. Trots stora framsteg de senaste åren är hälso- och sjukvård ett eftersatt område i Afghanistan. I och med denna utökning blir SAK nu en av landets viktigaste aktörer inom sjukvård och kommer att nå ungefär 1,2 miljoner människor.

Text: Markus Håkansson

Arbete inom hälso- och sjukvård i Afghanistan sker inom ramen för den nationella strategin *Basic Package of Health Services* (BPHS). SAK har tidigare i olika omgångar haft ansvaret för provinserna Wardak, Kunduz och Nuristan samt ett antal distrikt i Paktika.

Nyligen skrev SAKs platschef, Anders Fänge, på ett treårskontrakt för provinserna Samangan och Sar-i-Pul. Det är ett arbete som SAK kommer att leda men genomföra tillsammans med en afghansk partnerorganisation, Afghanistan Center for Training and Development (ACTD). I dessa två provinser heter finansören Världsbanken och den sammanlagda budgeten för två och ett halvt års arbete i dessa två provinser är nio miljoner US-dollar. Arbetet i Laghman kommer att finansieras av Europeiska kommissionen med en bud-

Hajji Mohammad/SAK Kabul

SAKs platschef Anders Fänge (mitten) har just undertecknat avtalet hos hälsoministern (till vänster).

get på 3,8 miljoner US-dollar på knappt två år (22 månader). I och med detta arbete kommer SAK att nå cirka 1,2 miljoner människor. Jämför det med Stockholms Läns Landsting som når 1,9 miljoner!

– SAK är glada för att fått förtroendet av hälsoministeriet att förse invånarna i Samangan och Sar-i-Pul med vård. Båda provinserna är bland de fattigaste och är i enormt behov av sjukvårdsinrättningar, sa Anders Fänge, platschef för SAK i Afghanistan, efter att han skrivit på kontraktet på hälsoministerns kontor.

Men en tuff utmaning väntar.

– Budgeten för arbete med hälso- och sjukvård inom BPHS i Afghanistan når inte upp till internationella rekommendationer. Dessutom är det svårt att finna och rekrytera utbildad personal, särskilt kvinnor. Men SAK, tillsammans med part-

BPHS

90% av Afghanistans yta täcks av den nationella strategin för elementär vård kallad BPHS (Basic Package of Health Services). BPHS genomförs av inhemska eller internationella organisationer som kontrakteras av hälsoministeriet. Det finns ett växande tryck på internationella organisationer att arbeta i partnerskap med afghanska organisationer för att bygga upp kapacitet och gradvis "afghanisera" hälsosektorn.

nerorganisationen, kommer att göra sitt yttersta för att förbättra vårdssituationen i dessa två utsatta provinser, säger Fänge.

Förutom implementeringen av hälso- och sjukvård i Samangan och Sar-i-Pul planerar SAK att etablera och driva en skola för barnmorskor i varje provins. I dessa skolor ska det under perioden utbildas 90 barnmorskor, alltså liknande den välfungerande utbildningen som SAK under flera år har bedrivit i provinsen Wardak.

SAKs åtagande i Laghmanprovinsen liknar de i Samangan och Sar-i-Pul och ingår alltså också i BPHS-strategin om än med Europeiska kommissionen som finansier. I skrivande stund är emellertid inte alla papper undertecknade.

SAK är mycket stolta över att ha fått det här förtroendet och ser fram emot att stärka och utveckla hälsoarbetet framöver. •

En nybliven mamma med sitt barn. SAK kommer att fortsätta att utbilda barnmorskor och avser att starta minst två nya barnmorskeskolor.